دیدگاه

«۲»

مقدمه

دوست، همکلاسی و همکار عزیزم آقای دکتر محمدتقی والا که نام دوران دانشجویی را هم در پرانتز نوشتند که اگر نمی‌نوشتند، حتماً ایشان را نمی‌شناختم، مطلبی تحت عنوان «رنج‌نامه» برایمان ارسال کرده‌اند. مطالبی که بیان کرده‌اند پیرامون قیمت دارو است که قطعاً می‌تواند فتح بابی برای اظهارنظر سایر همکاران باشد. ضمن تشکر از این دوست و همکار عزیز که مشغول خدمت به مردم عزیز این مرز و بوم در داروخانه جالینوس «بناب» هستند، مطلب را با هم مرور می‌کنیم و کماکان همچون همیشه چشم به راه اظهارنظر سایر مخاطبین هستیم تا چراغ این صفحه، روشن بماند.

«سردبیر»

وقتی صحبت از بیماری به میان می‌آید، بلافاصله بسیاری از عوامل بیماری‌زا از باکتری و ویروس گرفته تا سلول‌های سرطانی و ژن‌های معیوب به ذهن آدم می‌آید و وقتی موضوع بهداشت مطرح می‌شود، شیوه‌های دوری گزیدن از عوامل یاد شده یا بی‌اثر کردن آن‌ها تداعی ذهن می‌شود. در واقع چنین نیز هست، ولی تمام واقعیت نیست. در کنار گستره

وسیع بیماری‌ها باید به بیماری‌های روحی و روانی که جسم و روان آدمی را می‌آزارد نیز اشاره داشت که به نوبه خود در خور توجه‌اند و این قبیل بیماری‌ها برای مصون ماندن یا کم خطر کردن اثراتشان رعایت بهداشت خاص خود را می‌طلبند.

بالطبع وزارت بهداشت و درمان به‌عنوان متولی بهداشت و درمان کشور نگاهی نیز به موضوع بهداشت روانی داشته و به‌ویژه برای جلب توجه بیشتر به این مشکل بشری روزهای خاصی از سال را به‌عنوان هفته بهداشت روانی در تقویم خود دارد.

ولی با نهایت تاسف در خود همین وزارت بهداشت و درمان حضراتی تحت عنوان «کمیسیون قیمت‌گذاری دارو» سوهان به دست به جان اعصاب خلق‌الله افتاده‌اند. نگاهی به بهای اقلام دارو موید این ادعای نگارنده است. به‌عنوان نمونه بهای آنتی تتانوس ایمونوگلوبولین را در نظر بگیرید که لیست طویلی از تغییرات بهای این فرآورده در طی سال‌های اخیر وجود دارد که ذهن نگارنده قادر به یادآوری تک‌تک موارد و رقم دقیق هر کدام از موارد نیست.

بهای فرآورده یاد شده به یکباره از ۲۰۷ ریال حدود بیست برابر ترقی کرده و شد ۴۰۰ تومان و باز این کافی نبود در حالی که هنوز جوهر تغییر قیمت اخیر خشک نشده بود رسید به ۶۰۰ تومان و در ادامه روند تغییر بها رقم ۸۰۰ و خرده‌ای تومان داشتیم و بعد افت کرد به سیصد و خرده‌ای و دوباره به یک مبلغ دیگر که رقم دقیق و حتی حدود آن را هم به‌خاطر ندارم. پس از مدتی مبلغ ۱,۸۰۰ و خرده تومان داشتیم که بعداً از این مبلغ تنزل قابل توجهی کرد و ارقام متعدد دیگری ذهن نگارنده قادر به حفظ تمامی آن‌ها نیست و در نهایت آخرین قیمت که شده است ۸,۰۰۰ تومان.

این قبیل نوسانات نامتناسب و بعضاً چند برابری هم برای خریدار و هم برای فروشنده استرس‌زا و برهم زننده آرامش بوده به معنی به بازی گرفتن عواطف و احساسات است؛ به‌ویژه برای مصرف‌کننده که خود بیمار بوده و حمایت بیشتری را می‌طلبد. گاه ممکن است شوک روحی و استرس حاصله بیشتر از عامل بیماری وی را از پا درآورد.

این روزها به‌ویژه تغییرات روزمره قیمت داروها برای داروخانه‌ها به معضلی در رابطه با بیمه‌های سه‌گانه تبدیل شده است که هر کدام از این سازمان‌ها سلیقه و ارقام مورد قبول خاص خود را دارند که در بعضی موارد با دیگری متفاوت بوده و علاوه بر ایجاد سردرگمی موقع زدن قیمت‌ها، باعث تحمیل ضرر و زیان به داروخانه از بابت کسورات تحت عنوان «اضافه قیمت» می‌شوند.

البته این واقعیت را نباید نادیده انگاشت که بخشی از این تغییرات تحمیلی بوده و علل برون مرزی دارد و بنابراین خارج از اراده و خواست سیاست‌گذاران است، از آن جمله می‌توان به تحریم‌های اقتصادی، شرایط قلدر مأبانه شرکت‌های بزرگ داروسازی، نوسان برابری ارزش یورو با دلار، مشکل نقدینگی کارخانجات داروسازی و عواملی از این قبیل اشاره کرد.

همچنین بعد از آن معلوم شد یکی از راه‌های

جدی انتقال بیماری ایدز از طریق فرآورده های خونی و داروهای بیولوژیک آلوده می باشد معدوم کردن بخش بزرگی از این محصولات بحران و شوک جدی در عرضه این قبیل فرآورده ها و تعیین بهای آن ها را به دنبال داشت.

ولی عوامل یاد شده هر قدر هم که تاثیرگذار باشند، نمی توانند توجیهی برای تصمیمات بیمارگونه حضرات کمیسیون قیمت گذاری باشند.

آخر چه توجیهی برای تعیین بهای نازل تر برای آمپول بتامتازون ال آ نسبت به نوع ساده آن دارد که هم مقدار بیشتر ماده موثره را داراست و هم کار داروسازی خاصی برای طولانی اثر کردن آن به کار رفته است.

بهای کپسول فنی توئین هر عدد یکصد ریال تعیین شده است؛ حال به همان مقدار فنی توئین فنوباربیتال به مقدار ۵۰ میلی گرم نیز افزوده شده است، آن وقت فنی توئین کمپاند شده است ۳۹ ریال، چرا؟

بهای قرص آمی تریپ تیلین ۵۰ میلی گرمی یکصد ریال و قرص ۱۰۰ میلی ۶۵ ریال! (دنیای وارونه ای است) چه حکمتی در تعیین بهای آب مقطر شیشه ای معادل یک هزار ریال نهفته است در حالی که برای نوع پلاستیکی آن ۵۱۰ ریال تعیین شده است؟

سرم نمکی جهت شستشو ـ یک لیتری ـ که آپیروژن هم نمی باشد ۶۷۰۰ ریال ولی نوع تزریقی آن ۶۴۰۰ ریال و بسیاری موارد این چنین

لابد مطابق این شیوه می باید برای پزشک عمومی حق معاینه ای بالاتر از پزشک متخصص تعیین کرد که البته از دیدگاه عقل سلیم مردود است و پذیرفتنی نیست.

اصولاً عقل سلیم و فکر مبتنی بر منطق ارزش های متناسب را می پسندد و برای همین است که در هر زمینه ای معیارهایی برای ارزیابی در نظر گرفته شده است؛ ولی این روش قیمت گذاری که لابد حضرات کارِ «کارشناسانه!» ای هم روی آن انجام داده اند، جز دهن کجی به عواطف انسانی و عقل سلیم و منطق نیست. شاید این گونه بازی کردن با احساسات و به سخره گرفتن منطق جاذبه ای خاص برای این «نخبگان» دارد.

و حرف آخر این که افرادی با چنین رفتار بیمارگونه نمی توانند خود افراد سالمی باشند.